

Inzagerecht onder de AVG: de AP geeft uitleg, de rechtbank Noord-Holland past toe.

08-06-2019

Op 24 mei 2019 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een nieuwe campagne gestart met de naam 'Wat betekent de privacywet voor jou(w bedrijf)?'. Deze maand staan de privacyrechten centraal, waaronder het inzagerecht. Op dezelfde dag publiceerde de rechtbank Noord-Holland een beschikking inzake een inzageverzoek dat was gericht aan de rechtbank Amsterdam (de Staat).

Inzagerecht

Iedere betrokkene heeft op grond van art. 15 AVG het recht op inzage in zijn persoonsgegevens. Daarbij is in lid 3 opgenomen dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene een kopie verstrekt van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Zowel in de nieuwe campagne van de AP als in de beschikking van de rechtbank Noord-Holland wordt uitgelegd hoe voldaan kan worden aan het vereiste van het verstrekken van een kopie.

Campagne AP: privacyrechten

De nieuwe voorlichtingscampagne van de AP is bedoeld om de naleving van de AVG 'wat makkelijker te maken'. In de komende maanden zal de AP informatie geven over de onderdelen uit de AVG waar zij de meeste vragen over krijgt. Deze maand staat in het teken van de privacyrechten. Het gaat dan onder meer om het inzagerecht en het recht om vergeten te worden ('recht op gegevenswissing'). Op de campagnewebsite www.hulpbijprivacy.nl van de AP staat onder de titel 'Voor ondernemers' diverse onderwerpen die te maken hebben met inzageverzoeken, bewaartermijnen en het wissen van gegevens. De informatie is met name gericht op het MKB. Dat neemt niet weg dat deze informatie ook handig is voor alle andere organisaties die te maken hebben met dergelijke verzoeken.

Voorbeeldoverzicht

De AP geeft aan dat voldaan kan worden aan het inzagerecht op twee manieren. Enerzijds door een overzicht te verstrekken waarin de persoonsgegevens zijn overgenomen en anderzijds door een kopie te maken van alle documenten waarin de gevraagde persoonsgegevens voorkomen. Daarbij moet uiteraard worden gezorgd dat op die kopieën geen persoonsgegevens van anderen (meer) staan.

De AP heeft een voorbeeldoverzicht in Excel gemaakt dat gebruikt kan worden bij de beantwoording van een inzageverzoek. In de kolommen staan een aantal van de vereisten van art. 15 lid 1 AVG opgenomen, zoals de verwerkingsdoeleinden, de persoonsgegevens, de herkomst van de persoonsgegevens, de ontvangers en het einde van de bewaartermijn. Jammer genoeg ontbreken een paar vereisten uit art. 15, lid 1 AVG, zoals de informatie dat de betrokkene het recht heeft om rectificatie, gegevenswissing, of gegevensbeperking van zijn persoonsgegevens te verzoeken, dan wel bezwaar kan maken tegen de verwerking of een klacht kan indienen bij de AP. Ook de mogelijke vereiste informatie over de verwerking van persoonsgegevens bij geautomatiseerde besluitvorming of profilering is niet meegenomen in dit voorbeeld. Wel begint de AP met de volgende waarschuwing op het voorbeeld: *"Bij een verzoek om inzage kunt u ervoor kiezen om de betreffende persoonsgegevens in een overzicht te plaatsen. In de wet staat niet hoe zo'n overzicht eruit moet zien. Dit voorbeeldoverzicht is bedoeld om u op weg te helpen. Let op: met een overzicht voldoet u nog niet volledig aan het recht op inzage. Op onze website leest u welke informatie u nog meer moet geven."*

Het is kennelijk een bewuste keuze geweest om niet alle vereisten in het voorbeeld op te nemen, maar dat maakt het wel minder bruikbaar. Het is daarom aan te raden de ontbrekende eisen zelf op te nemen. Daarnaast kunnen de contactgegevens van de organisatie opgenomen worden om zo een eigen model te hebben dat gebruikt kan worden voor alle inzageverzoeken.

Vraag en antwoorden

Naast het overzicht geeft de AP antwoord op drie veel gestelde vragen in het kader van het inzagerecht.

Hoe kan ik de identiteit vaststellen als iemand zijn privacyrechten uitoefent?

Voordat inzage wordt gegeven in persoonsgegevens zal gecontroleerd moeten worden dat de verzoeker de persoon is van wie hij persoonsgegevens op vraagt. De AP waarschuwt dat voor dit doel bijna nooit een volledige kopie van het identiteitsbewijs mag

worden gevraagd. Er zijn namelijk minder ingrijpende manieren om iemands identiteit vast te stellen, zoals gebruik maken van een inlogstelsel, of het vragen van een controlevraag over gegevens die al bekend zijn, zoals bijvoorbeeld een geboortedatum, telefoonnummer of een (deel van een) rekeningnummer.

Hoe bepaal ik de bewaartermijn van persoonsgegevens?

De AP geeft (terecht) aan dat er helaas geen formule bestaat voor het vaststellen van bewaartermijnen. De AP geeft een paar handvatten, zoals het aanhaken bij wettelijke bewaartermijnen uit de belastingwetgeving of de Archiefwet. Het lopen van juridische procedures en intern beleid. Ow wel, is er nog een doel voor de verwerking, dan mogen de persoonsgegevens nog worden bewaard, anders niet.

Ben ik verplicht om alle persoonsgegevens van een betrokkene te wissen als hij daarom vraagt?

Over het vereiste van gegevenswissing noemt de AP de gevallen van art. 17 AVG, waarbij de AP (terecht) aan geeft dat in veel van deze gevallen de betreffende persoonsgegevens sowieso niet langer verwerkt mogen worden. Het gaat dan om het geval dat de persoonsgegevens niet meer nodig zijn voor het doel waarvoor ze worden verwerkt. Of de eerder gegeven toestemming wordt ingetrokken en er is geen andere grondslag voor de verwerking. Of de gegevens worden onrechtmatig - dus in strijd met de AVG - verwerkt. In dergelijke gevallen moeten de persoonsgegevens in ieder geval worden gewist. Ook de uitzonderingen op het recht op gegevenswissing van art. 17 lid 3 AVG worden door de AP genoemd. Bijvoorbeeld indien de verwerking berust op een wettelijke verplichting of verwerking nodig is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of het uitoefenen van openbaar gezag.

De AP geeft ook de algemene tip om contact op te nemen met de betrokkene om te vragen waar hij precies inzage in wil en dat altijd schriftelijk te bevestigen.

Beschikking rechtbank Noord-Holland

Op 23 mei 2019 heeft de rechtbank Noord-Holland een inzageverzoek afgewezen waarbij verzoekers inzage verzochten in alle dossierstukken, notities en correspondentie van de rechtbank Amsterdam.

Feiten

Verzoekers waren een aantal jaren verwickeld in diverse procedures inzake de bewindvoering van verzoekster. Daarna hadden verzoekers een aantal klachten ingediend bij het gerechtshof van de rechtbank Amsterdam. De klachten zagen met name op onzorgvuldigheden van de rechtbank ten aanzien van het mentorschap en bewind. Daarbij is tevens om afschriften van een groot aantal stukken verzocht. De klachten werden afgewezen.

Verzoek

Verzoekers hebben de rechtbank Amsterdam op 25 mei 2018 onder meer volledige afschriften verzocht van de verwerkingen van persoonsgegevens inclusief de informatie die genoemd staat in art. 15 AVG. Op 23 juli 2018 heeft de rechtbank een overzicht verstrekt met de persoonsgegevens van verzoekers. Verzoekers zijn van mening dat dit overzicht niet volledig is en niet voldoet aan de AVG. In de onderhavige procedure verzoeken verzoekers alle dossierstukken die de rechtbank Amsterdam heeft met betrekking tot verzoekers en alle overige stukken, zoals bijvoorbeeld interne notities en correspondentie met derden, zoals met de landsadvocaat en met het gerechtshof Amsterdam.

Verzoekers leggen aan hun verzoek ten grondslag dat er door de rechtbank Amsterdam fouten zijn gemaakt in de bewindszaak van verzoekster en dat er onrechtmatig een dossier wordt bijgehouden over verzoeker. Om dit te kunnen aantonen en onjuiste informatie in het dossier te kunnen weerleggen willen zij toegang tot alle interne en externe stukken die er bij de rechtbank zijn over hen.

Beoordeling rechtbank algemeen

De rechtbank citeert artikel 15 AVG en wijst erop dat de uitleg die daaraan gegeven dient te worden overeenstemt met de uitleg zoals die onder de privacyrichtlijn (en dus de Wbp) gold. Daarbij overweegt de rechtbank dat het recht op inzage is beperkt tot persoonsgegevens. Ook al wordt het begrip persoonsgegeven ruim uitgelegd, dan wil dat nog niet zeggen dat het recht op een kopie van persoonsgegevens conform art. 15 lid 3 AVG een recht biedt op een kopie van de stukken of de bescheiden waar de persoonsgegevens zich in bevinden. Onder verwijzing naar het arrest van het Europese hof van Justitie van 17 juli 2014 (ECLI:EU:C:2014:2081) oordeelt de rechtbank dat er wel een recht bestaat op een volledig overzicht, in begrijpelijke vorm, van alle persoonsgegevens, maar niet het recht om een afschrift te verkrijgen van het originele document of bestand waarin de gegevens

staan. Daarbij overweegt de rechtbank dat de concrete materiële vorm waarin de persoonsgegevens moeten worden verstrekt afhankelijk is van de concrete omstandigheden.

Afwijzing inzage interne notities en correspondentie

De rechtbank wijst de verzoeken voor de verkrijging van kopieën van interne notities en diverse correspondentie af.

Met betrekking tot interne notities geeft de rechtbank aan dat uit vaste jurisprudentie volgt dat persoonlijke gedachten van medewerkers van de verwerkingsverantwoordelijke die uitsluitend bedoeld zijn voor intern overleg en beraad niet onder het inzagerecht vallen. Datzelfde geldt voor juridische analyses. Om die reden hebben verzoekers volgens de rechtbank geen recht op inzage in interne instructies, aantekeningen en e-mails van medewerkers van de rechtbank Amsterdam onderling.

Inzake de correspondentie met de Landsadvocaat geeft de rechtbank aan dat deze valt onder de vertrouwelijke relatie tussen een advocaat en diens cliënt. Daarom valt deze correspondentie buiten de reikwijdte van het inzagerecht en hoeft deze ook niet te worden genoemd in het overzicht dat door de rechtbank is verstrekt.

De rechtbank zal ook niet bevelen om een aangepast overzicht van de verwerkte persoonsgegevens te verstrekken, omdat door verzoekers expliciet is aangegeven dat het hen om de documenten zelf gaat. Daar voegt de rechtbank aan toe dat gelet op de grote hoeveelheid gegevens die de rechtbank Amsterdam verwerkt van verzoekers mag worden verwacht dat zij preciseren op welke informatie of welke verwerkingsactiviteit het verzoek betrekking heeft. De rechtbank beperkt daarop de reikwijdte van het verzoek tot de gegevens die door verzoekers zijn gepreciseerd.

Overige informatie

Ook het verzoek om een volledige omschrijving van het doel of doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft, de ontvangers of categorieën van ontvangers en informatie over de herkomst van de gegevens wijst de rechtbank af. De rechtbank overweegt daartoe dat verzoekers in beginsel recht hebben op deze informatie, maar niet voor zover het persoonsgegevens betreft die voorkomen in documenten waarvan is geoordeeld dat die in het geheel niet vallen onder het inzagerecht.

Tot slot

Zoals ook in de voornoemde zaak voor de rechtbank Noord-Holland het geval is, wordt een inzageverzoek regelmatig gebruikt om andere redenen dan waarvoor het is bedoeld. Het inzagerecht is niet bedoeld om documenten te verkrijgen om bijvoorbeeld de juridische positie van betrokkenen te bepalen. Het inzagerecht is alleen bedoeld om te kunnen controleren of een verwerkingsverantwoordelijke op rechtmatige en juiste wijze persoonsgegevens verwerkt, zodat indien dat niet het geval is de persoonsgegevens kunnen worden gecorrigeerd of gewist.

De informatie van de AP kan helpen om aan inzageverzoeken te voldoen. Wordt via een inzageverzoek toch wat anders beoogd, dan kan de beschikking van de rechtbank Noord-Holland van pas komen met de daarin genoemde jurisprudentie.

Dit artikel is geschreven door mr. Monique Hennekens van Hekkelman advocaten en notarissen.

Bronnen: Autoriteit Persoonsgegevens en ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

Lees ook het eerder gepubliceerde nieuwsartikel over de campagne van de AP: AP start campagne ‘Wat betekent de privacywet voor jou(w bedrijf)?’, 25 mei 2019

GEGEVENS

Wetgeving

Jurisprudentie	ECLI:NL:RBNHO:2019:4283
Officiële publicaties	
Europese regelgeving	AVG
Soort nieuws	Uitspraak
Publicatiedatum	08-06-2019
Nummer	2019/101

